

Vlaanderen
is duurzaam ondernemen

HANDLEIDING OPROEP SOCIAAL ONDERNEMEN

OPRICHTING 2023

RONDE 4

DEPARTEMENT
WERK &
SOCIALE
ECONOMIE

INHOUD

1. KORT SAMENGEVAT	3
2. SITUERING	4
3. WAAROVER GAAT DE OPROEP?	5
4. WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?	6
5. WELKE ACTIES KUNT U OPNEMEN IN UW PROJECTVOORSTEL?	7
6. HOE WORDT UW PROJECTVOORSTEL BEOORDEELD?	8
6.1 ONTVANKELIJKHEIDSVORWAARDEN	8
6.2 INHOUDELIJKE CRITERIA	9
7. FINANCIERING	10
7.1 HOEVEEL BEDRAAGT DE SUBSIDIE?	10
7.2 WANNEER KUNT U KOSTEN MAKEN?	10
7.3 WELKE KOSTEN KUNT U INBRENGEN?	11
7.4 WELKE KOSTEN KUNT U NIET INBRENGEN?	12
7.5 DE-MINIMIS	13
7.6 DUBBELE SUBSIDIËRING	13
8. AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING VAN DE OPROEP	14
9. PUBLICITAIRE VERPLICHTINGEN	15
10. CONTACT	15

1. KORT SAMENGEVAT

Waarover gaat de oproep?

Hebt u een projectidee met maatschappelijke impact? En denkt u eraan een sociale onderneming op te richten? Dan kunt u terecht bij het Departement Werk en Sociale Economie, voor een financiële ondersteuning bij de opstart van uw onderneming. Zo wordt uw idee realiteit en kunt u écht een sociale impact maken.

Wie kan een aanvraag indienen?

Elke startende sociale onderneming die nog geen statuten heeft.

Welke acties kunt u opnemen in uw projectvoorstel?

U kunt alle relevante acties verbonden aan de opstart van uw nieuwe sociale onderneming opnemen in het projectvoorstel. U werkt toe naar het neerleggen van uw statuten in het Belgisch Staatsblad.

Hoe wordt uw projectvoorstel beoordeeld?

Uw project wordt beoordeeld aan de hand van 3 criteria: relevantie (onder andere de maatschappelijke impact), de haalbaarheid van uw ondernemingsplan en het projectbeheer.

Hoeveel bedraagt de subsidie?

Elke startende onderneming kan tot 20.000 euro ontvangen. Uw subsidie bedraagt 70 % van de aanvaarde werkingskosten. U legt uw begroting voor en krijgt een maximumsteun van 14.000 euro per project. Daarnaast kunt u een forfait van 6.000 euro ontvangen als compensatie voor uw tijdsinvestering om uw project te realiseren.

Wanneer kunt u kosten maken?

De subsidieperiode loopt van 1 maart 2024 tot 31 augustus 2024.

Welke kosten kunt u inbrengen?

De kosten die u kunt inbrengen, moeten rechtstreeks verbonden zijn aan het opstarten van een sociale onderneming zoals bijvoorbeeld juridisch advies of projectbegeleiding.

Waar moet u rekening mee houden bij de financiering?

- De subsidies zijn begrensd door de Europese de-minimis regelgeving. Deze zegt dat u van dit type subsidies tot 200.000 euro subsidie kunt krijgen over een periode van 3 jaar.
- Cofinanciering is verplicht. U mag tot 70% van de projectkosten inbrengen, minstens 30% van de kosten draagt u zelf.
- Dubbele subsidiëring is niet toegestaan.

Wat is de aanvraagprocedure en timing?

Er zijn 4 indieningsrondes per jaar. U kunt uw aanvraag enkel digitaal indienen via het platform Platos waar u een vragenlijst invult, een begroting en een planning indient. Platos is de applicatie voor de behandeling en opvolging van subsidie-oproepen. Is uw aanvraag goedgekeurd? Dan krijgt u 6 maanden de tijd om uw project uit te voeren en ontvangt u onmiddellijk een voorschot van 70% van uw voorziene subsidiebedrag. Na afloop van uw project en de controle van uw rapportering in Platos, ontvangt u het resterende subsidiebedrag.

Bekijk het [animatiefilmpje](#) over de oproep “**Sociaal ondernemen: Oprichting**”.

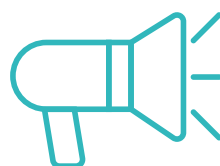
2. SITUERING

Het ondersteuningsdecreet van 17 februari 2012 wil de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen steunen en bevorderen. Deze oproep kadert binnen prioriteit 3 van het collectieve ondersteuningsaanbod binnen het ondersteuningsdecreet, namelijk het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie.

Met deze oproep voorziet het Departement Werk en Sociale Economie **een financiële tussenkomst in de kosten verbonden aan de oprichting van een sociale onderneming.**

3. WAAROVER GAAT DE OPROEP?

Deze oproep biedt financiële ondersteuning in de opstartfase van een sociale onderneming. De opstartfase is een cruciale fase voor het verdere succes van een sociale onderneming. Enkel met een degelijk verdienmodel kan de sociale onderneming haar maatschappelijke doelstellingen realiseren.

Wat is het belang van sociaal ondernemerschap?

De beleidsnota 2019-2024 van de Vlaamse minister bevoegd voor Sociale Economie onderstreept het belang van sociaal ondernemerschap.

De komende jaren zullen maatschappelijke transitie's zoals digitalisering, vergrijzing, migratie en klimaat hun impact doen voelen in Vlaanderen, met grote verschuivingen en uitdagingen op de arbeidsmarkt tot gevolg. Door het ondersteunen van sociaal ondernemerschap kunnen we nieuwe antwoorden bieden op deze maatschappelijke uitdagingen en werken sociale ondernemers mee aan het realiseren van belangrijke beleidsdoelstellingen, zoals de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals).

Wat is een sociale onderneming?

Een sociale onderneming is een onderneming die aan een maatschappelijke uitdaging wil werken en vooral 'maatschappelijke winst' wil genereren. Dit doet ze door een sociaal probleem of marktfalen in te perken, een sociale behoefte of uitdaging in te vullen en dat op een ondernemende, marktgerichte wijze. Dat wil zeggen: door eigen inkomsten te genereren en zo zelfvoorzienend te zijn.

Veel sociale ondernemers vinden we ook terug in de 'sociale economie'. Dat is een verzamelnaam van organisaties, bedrijven en initiatieven die de realisatie van enkele maatschappelijke meerwaarden voorop stellen en bepaalde basisprincipes respecteren:

- Voorrang van arbeid op kapitaal
- Democratische besluitvorming
- Maatschappelijke inbedding
- Transparantie
- Kwaliteit en duurzaamheid.

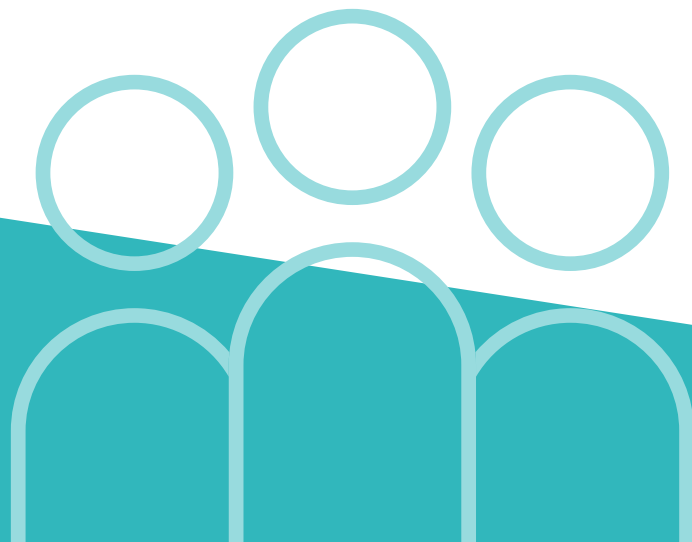
Sociale ondernemingen bieden tewerkstellingskansen voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voorbeelden zijn onder andere maatwerkbedrijven en lokale diensteneconomie-ondernemingen.

Wat is de omvang van deze oproep?

De oprichting van de nieuwe sociale onderneming kan gaan om volledig nieuwe initiatieven binnen het domein van sociaal ondernemerschap maar ook om samenwerkingsverbanden tussen bestaande (sociale) ondernemingen die leiden tot de oprichting van een nieuwe, sociale onderneming. Alle organisatievormen zijn toegelaten, waaronder ook specifiek de coöperatieve vennootschap en de vzw.

4. WIE KAN EEN AANVRAAG INDIENEN?

De subsidieaanvraag wordt ingediend in naam van de kandidaat-oprichter(s) van de sociale onderneming. Dit kan zowel een **natuurlijke als een rechtspersoon** zijn. De potentiële sociale onderneming mag op **het moment van indiening nog geen statuten** voor de nieuwe onderneming hebben neergelegd voor publicatie bij het Belgisch Staatsblad. De op te richten sociale onderneming moet een vestigingsplaats hebben in het Vlaamse Gewest.

5. WELKE ACTIES KUNT U OPNEMEN IN UW PROJECTVOORSTEL?

Acties verbonden aan de opstart van een sociale onderneming

Alle relevante acties verbonden aan de opstart van de nieuwe sociale onderneming kunt u opnemen in het projectvoorstel. Deze niet-limitatieve lijst suggereert het soort advies of begeleiding dat mogelijk is:

- Advies met betrekking tot het opstellen van de statuten
- Managementadvies
- Advies en begeleiding bij ledenwerving
- Advies en begeleiding met betrekking tot de communicatie
- Boekhoudkundig en financieel advies
- Juridisch advies en de notariskosten
- ...

Tijdens de subsidieperiode moeten de projecten toewerken naar het neerleggen van de statuten in het Belgisch Staatsblad. De publicatie hiervan vormt de verplichte output van het project.

Informatie over de maatschappelijke impact

Het projectvoorstel moet relevante informatie over de maatschappelijke impact en de concrete meerwaarde van het ondernemersidee opleveren. Het projectvoorstel vermeldt ook een duidelijke omschrijving van de positieve impact van het ondernemersidee op de tewerkstelling van mensen uit kansengroepen. Dit kan rechtstreeks door bijvoorbeeld (beoogde) inschakeling in de eigen onderneming. Maar ook onrechtstreeks door bijvoorbeeld samenwerking met een sociale economie-onderneming, op voorwaarde dat er een duidelijk engagement, of de aard van de activiteit, of bredere impact, kan worden aangetoond.

Sociale ondernemers moeten hun ondernemersidee reeds verfijnen en concretiseren voor ze hun aanvraag indienen. Ze moeten klaar zijn voor het daadwerkelijke opstarten van de sociale onderneming.

6. HOE WORDT UW PROJECTVOORSTEL BEOORDEELD?

6.1 ONTVANKELIJKHEIDSVOORWAARDEN

Uw aanvraag is **ontvankelijk** indien:

- De aanvraag tijdig, volledig en correct wordt ingediend via [Platos](#).
- De potentiële sociale onderneming op het moment van indiening **nog geen statuten** voor de nieuwe onderneming heeft neergelegd voor publicatie bij het Belgisch Staatsblad.

[Platos](#) is de applicatie voor de behandeling en de opvolging van subsidie-oproepen. Dankzij deze applicatie kunt u de status van uw dossier(s) opvolgen en verloopt alles via elektronische weg. U kunt uw aanvraag enkel digitaal indienen via [Platos](#).

6.2 INHOUDELIJKE CRITERIA

Op welke criteria wordt uw aanvraag beoordeeld?

Is uw projectaanvraag ontvankelijk? Dan wordt uw projectaanvraag beoordeeld aan de hand van 3 criteria:

- 1. Relevantie:** missie/visie, maatschappelijke uitdagingen, activiteiten, sociale impact, (indirecte) creatie sociale tewerkstelling (inschakeling van kansengroepen) (50%).
Opgelet: deze oproep beoogt de ondersteuning van sociale ondernemingen met een maatschappelijke impact. Deze impact uit zich ook in de meerwaarde die het ondernemingsidee biedt voor sociale tewerkstellingskansen, direct of indirect, op korte en/of lange termijn. Daarom weegt het criterium 'creatie sociale tewerkstelling' zwaarder door dan de andere componenten.
- 2. Ondernemingsplan - sterkte en haalbaarheid:** omgevingsanalyse, marktstrategie, rendabiliteit, solvabiliteit, operationeel plan (40%).
- 3. Projectbeheer en begroting:** plan van aanpak, begroting, cofinanciering, overzicht financieringsbronnen (10%).

Deze 3 criteria worden bevraagd aan de hand van verschillende vragen in Platos. Na de beoordeling worden alle projectaanvragen gerangschikt volgens de behaalde score op de beoordelingscriteria. Projectvoorstellen die minder dan 60% van de totale punten halen komen niet in aanmerking. Projectvoorstellen die op 1 van bovenvermelde criteria minder dan 50% behalen, komen onderaan in de rangschikking terecht. De minister verdeelt het beschikbare subsidiebudget onder de best gerangschikte aanvragen, in afnemende volgorde, en dit tot uitputting van het voorziene budget.

Hoe verloopt de beoordeling van uw aanvraag?

De evaluatieprocedure bestaat uit een beoordeling van de ingediende projectvoorstellen door de beoordelingscommissie, eventueel aangevuld door een pitch van het project door de indieners. In de uitnodiging voor de pitch worden uur, plaats en verloop verder toegelicht.

7. FINANCIERING

7.1 HOEVEEL BEDRAAGT DE SUBSIDIE?

Voor geslaagde projecten bedraagt de subsidie **70% van de aanvaarde werkingskosten** op basis van de voorgelegde begroting. Minstens 30% van de kosten draagt u zelf. Cofinanciering uit eigen middelen is verplicht. Organisaties moeten zelf **minimaal 30% cofinanciering** aantonen in de aanvraag voor de werkingskosten. De **maximumsteun voor de werkingskosten bedraagt 14.000 euro** per project. Daarnaast krijgen geslaagde projecten een **forfait van 6.000 euro** als compensatie van de tijdsinvestering om het project te realiseren. Daardoor kunt u **geen aparte loonkosten** indienen. **De totale maximale subsidie bedraagt 20.000 euro.**

Geslaagde projecten zijn projecten die succesvol afgerond zijn, inclusief het neerleggen van de statuten in het Belgisch Staatsblad, binnen de subsidieperiode. **Als het project geen statuten neerlegt bij het Belgisch Staatsblad, wordt de subsidie volledig teruggevorderd.**

7.2 WANNEER KUNT U KOSTEN MAKEN?

De subsidieperiode loopt van **1 maart 2024 tot en met 31 augustus 2024.**

7.3 WELKE KOSTEN KUNT U INBRENGEN?

Alle werkingskosten die nodig zijn voor de opstart van de onderneming en die **binnen de subsidieperiode gemaakt zijn**, komen in aanmerking voor subsidiëring:

- Advieskosten bij de oprichting van de nieuwe sociale onderneming, zoals:
 - Schrijven van de statuten;
 - Boekhoudkundig en financieel advies;
 - Juridisch advies en de notariskosten;
 - Managementadvies;
 - Advies en begeleiding met betrekking tot ledenwerving.
- Oprichtingskosten bij de effectieve opstart van de sociale onderneming, zoals:
 - Kosten publicatiestaatsblad;
 - Beheerskosten boekhouding;
 - Notariskosten;
 - Marketingkosten:
 - Volgende marketingkosten worden aanvaard: kosten voor het opstellen van het marketingplan en voor het ontwikkelen van prototypes met betrekking tot promotiemateriaal (folders, flaggen, mokken, ...). Ook de kosten voor het ontwerpen en bouwen van een webshop en website worden aanvaard;
 - Volgende marketingkosten worden niet aanvaard: drukken/produceren en verspreiden van folders en promotiemateriaal, produceren en publiceren van advertenties op sociale media en publiceren van promotiefilmpjes;
 - Facturen voor marketing en website worden alleen aanvaard indien uit het detail van de factuur ontegensprekelijk blijkt dat de gemaakte kost enkel betrekking heeft op subsidiabele kosten. Facturen waarop dit onvoldoende duidelijk is, zoals door te vage omschrijving, worden niet aanvaard;
- Kosten voor abonnementen voor de duur van de subsidieperiode;
- Kosten voor het neerleggen van de jaarrekening.

De kosten moeten worden **toegewezen aan de oprichter van de sociale onderneming of aan de op te richten onderneming**: de aanvrager van de subsidie. Dit betekent concreet dat de kosten specifiek gericht zijn aan de oprichter (natuurlijk- of rechtspersoon) of aan de onderneming die wordt opgericht.

7.4 WELKE KOSTEN KUNT U NIET INBRENGEN?

Kosten die niet rechtstreeks verbonden zijn aan het opstarten van een sociale onderneming kunt u niet inbrengen:

- Kosten van investeringsgoederen (investeringsgoederen zijn alle goederen waarvan de aanschaffingswaarde in principe niet meteen volledig wordt afgeboekt);
- Investeringskosten;
- Loonkosten (deze kosten worden gedekt via het forfait);
- Kosten met betrekking tot onroerende goederen (huisvesting, water/gas/elektriciteit, ...);
- Alle financieringskosten zoals intresten en financiële sancties;
- Directe belastingen, vennootschapsbelasting en taksen, boetes en proceskosten;
- Alle indirecte werkingskosten (overhead);
- Kosten voor eten en drinken (kosten voor catering tijdens overlegmomenten, op teambuilding- en opleidingsmomenten en vakbeurzen kunnen wel aanvaard worden, maar geen individuele etentjes);
- Buitenlandse reis- en verblijfskosten waarvan de link met en de meerwaarde voor het project niet aangetoond is. Voor verblijfskosten gelden als maximum de forfaitaire bedragen zoals gebruikt door de Vlaamse overheid, zie https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/Buitenlandse%20dienstreizen_OKT19.xlsx?timestamp=1585911997;
- Binnenlandse verblijfskosten (kosten voor inschrijving events en verplaatsingskosten zijn wel toegelaten op voorwaarde dat de link en de meerwaarde voor het project wordt aangetoond);
- Wettelijke verplichtingen;
- Verzekeringen;
- Vennootschapsbijdrage;
- Kosten met betrekking tot de voorbereiding van de infrastructuur of andere niet-administratieve kosten (elektriciteitswerken, graafwerken, ...).

7.5 DE-MINIMIS

De subsidiëring valt onder de toepassing van de de-minimissteun. Volgens de de-minimisregelgeving mag een onderneming in de voorbije 3 jaar (huidig lopende jaar en 2 voorgaande belastingjaren) niet meer dan 200.000 euro de-minimissteun hebben ontvangen op het moment van de toekenning van de nieuwe steun. De 3 opeenvolgende jaren hebben een rollend karakter. Voor elke de-minimissteun moet het totale de-minimisbedrag bepaald worden dat werd toegekend gedurende het lopende fiscale jaar en de 2 voorgaande kalenderjaren. Wilt u nagaan of u in regel bent met de de-minimissteun? Vul in Platos de bedragen in die u binnen het de-minimiskader hebt ontvangen in het lopende fiscale jaar en de 2 vorige jaren.

De de-minimissteun wordt geregeld door de Verordening (EU) Nr. 1407/2013 van de commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun. De Verordening is van toepassing op staatssteun die van zo'n beperkte omvang is dat ze geen staatssteun vormt in de zin van artikel 87 (1) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

7.6 DUBBELE SUBSIDIËRING

Dubbele subsidiëring (voor dezelfde geleverde prestaties vanuit verschillende hoeken subsidies krijgen) is niet toegestaan.

8. AANVRAAGPROCEDURE EN TIMING VAN DE OPROEP

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

U kunt een aanvraag indienen tot en met **31 december 2023 om 12 uur**. Dien uw aanvraag in bij het Departement voor Werk en Sociale Economie via de applicatie Platos. Op onze website vindt u meer informatie over hoe u aan de slag gaat met Platos.

Na ontvangst van de aanvraag brengt het Departement Werk en Sociale Economie u, binnen een termijn van 5 werkdagen, via Platos op de hoogte van de ontvankelijkheid. Alleen de ontvankelijk verklaarde aanvragen worden geëvalueerd door een commissie van het Departement Werk en Sociale Economie. Zij kunnen tijdens de adviesperiode bijkomende informatie ter verduidelijking van uw dossier opvragen. Er wordt een rangschikking opgemaakt op basis van de hierboven beschreven inhoudelijke criteria. De toekenning van de subsidies gebeurt aan de hand van deze rangschikking tot het beschikbare budget uitgeput is.

Wat gebeurt er na de aanvraagprocedure?

De beslissing over uw projectaanvraag wordt schriftelijk meegedeeld in de loop van de maand februari **2024**.

Is uw projectaanvraag goedgekeurd? Dan kunt u uw project starten vanaf 1 maart 2024. Hierna krijgt u 6 maanden de tijd om u project uit te voeren. U ontvangt onmiddellijk een voorschot van 70% van uw voorziene subsidiebedrag. Na afloop van uw project en de controle van uw rapportering in Platos, ontvangt u het resterende subsidiebedrag. Werd uw projectaanvraag niet goedgekeurd? Dan kunt u opnieuw indienen in een volgende oproepronde. Binnen het beschikbare budget kan de oproep in 2023 meerdere keren opengesteld worden.

Er zijn 4 indieningsrondes per jaar. De kalender van de indieningsrondes (ter indicatie) ziet er als volgt uit:

Indieningsperiodes	Start projecten
Lancering tot 31-03-2023	01-06-2023
01-04-2023 tot 15-06-2023	01-09-2023
16-06-2023 tot 15-09-2023	01-12-2023
16-9-2023 tot 31-12-2023	01-03-2024

9. PUBLICITAIRE VERPLICHTINGEN

De aanvrager is verplicht de communicatierichtlijnen te volgen. Goedgekeurde projecten moeten het logo 'Vlaanderen is duurzaam ondernemen' opnemen in hun externe communicatie rond het project. Daarnaast moeten ze ook melding maken van de ondersteuning door het Departement Werk en Sociale Economie. Raadpleeg deze richtlijnen op: <https://www.socialeconomie.be/communicatierichtlijnen-gesteunde-projecten>.

Goedgekeurde projecten worden opgenomen in de communicatie van het Departement Werk en Sociale Economie. Bijvoorbeeld via een case op www.socialeconomie.be of in een nieuwsartikel over de oproep.

10. CONTACT

Met vragen kunt u terecht bij:

Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling Sociale Economie en Werkbaar Werk

Dienst Ondersteuning

T: 0472.69.44.51

M: duurzaam.ondernemen@vlaanderen.be